

Monitoring koersdocument

Algemeen	
Aan	Portefeuillehoudersoverleg Ruimte & Mobiliteit
Van	Iris Lindeboom
Datum	12-12-2024
Verspreiden	Ja
Kenmerk	DOC-24007954

Aanleiding

De gemeenten in de regio Gooi en Vechtstreek hebben hun gezamenlijke ambities voor wat betreft het ruimtelijk domein in 2021 vastgelegd in het [regionaal koersdocument](#). Bij de vaststelling van het Koersdocument is afgesproken dat we monitoren in hoeverre de benoemde regionale opgaven in de omgevingsvisies zijn geland. Daarnaast is afgesproken om opgaven aan de hand van nog vast te stellen indicatoren periodiek te monitoren. Deze afspraken zijn vastgelegd in het [Uitvoeringsprogramma FD 2022-2026](#).

Inmiddels is bij drie gemeenten de omgevingsvisie vastgesteld. De inhoud van de omgevingsvisies van Wijdemerem, Hilversum en Gooise Meren is vergeleken met het Koersdocument. Dit memo bevat een aantal observaties op basis van deze vergelijking.

Observaties vergelijking omgevingsvisies

In de drie reeds gepubliceerde omgevingsvisies komen vele ambities vanuit het Koersdocument terug. Op het gebied van wonen, biodiversiteit, mobiliteit en veenoxidatie komen de meeste ambities terug in de drie omgevingsvisies. Een aantal voorbeelden: in elke omgevingsvisie staat de ambitie om natuurgebieden beter te verbinden, volop in te zetten op OV, fietsen en lopen in plaats van wegen, en te streven naar een passend woningaanbod voor alle leeftijden, gezinsgrootten, portemonnees en mate van mobiliteit.

Op het gebied van waterbeheer, en in mindere mate ook landschap & cultuurhistorie, komen niet alle vastgestelde gezamenlijke ambities terug. Hierbij een aantal voorbeelden: de ambitie om ontwikkelingen waterneutraal te laten zijn, wordt niet genoemd in deze drie omgevingsvisies. De ambitie om de afhankelijkheid van gebiedsvreemd water te minimaliseren wordt in 1 van deze 3 omgevingsvisies genoemd. Tot slot nog een observatie op het gebied van economie: de grote noodzaak voor extra werkgelegenheid voor praktijkgeschoolden wordt minder prominent genoemd in de omgevingsvisies dan in het koersdocument.

Consequenties

Het koersdocument is tot stand gekomen met input van meerdere inhoudelijke onderzoeken en na verkenning van gezamenlijke ambities. Het niet (volledig) overnemen van gezamenlijke ambities in lokale omgevingsvisies, kan gevolgen hebben voor het realiseren van deze ambities.

De omgevingsvisies van Blaricum en Laren moeten nog gepubliceerd worden. Deze omgevingsvisies worden t.z.t. vergeleken met het Koersdocument. De visie van Huizen is ten tijde van dit memo net gepubliceerd maar nog niet meegenomen in de vergelijking. Dit komt bij de volgende ronde.

Discussiepunt:

- *Wat is de consequentie van het niet overnemen van een ambitie uit het koersdocument in een omgevingsvisie?*

Monitor koersdocument

In 2023 is de eerste versie van de Monitor Koersdocument verschenen. Deze monitor bevat data over (relevante) ontwikkelingen in de regio. De nieuwe versie van deze monitor is bijgevoegd aan dit memo. Het doel van deze monitor is 'opgaven [uit het koersdocument] te monitoren'. De huidige monitor geeft algemene trends weer maar er kan niet direct een causaal verband gelegd worden tussen de informatie uit de monitor en de ambities uit het koersdocument. Over een aantal thema's uit het koersdocument bevat het de monitor überhaupt geen informatie, zoals o.a. gezondheid, biodiversiteit, waterbeheer en veenoxidatie. Het is een zeer arbeidsintensieve en omvangrijke klus om voor de brede waaier aan thema's uit het koersdocument veelzeggende indicatoren te selecteren en hier data bij te verzamelen. In het ambtelijk overleg Ruimte kwam de vraag naar voren of een dergelijke monitor het beste past om uit te voeren door de Regio, of dat gekeken kan worden dit anders op te pakken. Zo zijn enkele gemeenten zelf ook druk bezig met het inrichten van monitoring op basis van de eigen omgevingsvisie. Op bepaalde thema's wordt wel regionaal de samenwerking opgezocht, zoals bij een gezamenlijke project waarbij gezamenlijk grondwaterstanden worden gemonitord.

Discussiepunten

- *Heeft de huidige monitor een toegevoegde waarde voor portefeuillehouders, ondanks dat de monitor algemene trends weergeeft en geen ambities uit het koersdocument monitort? Willen we de monitor in de huidige vorm jaarlijks terug laten komen?*
- *Wil het PFHO monitoring op opgaven regionaal belegd houden of beleggen bij de gemeenten? Hierbij zijn verschillende varianten denkbaar:*
 1. De Regio doet niets op het gebied van integrale monitoring van opgaven.
 2. De Regio pakt een monitorende rol op specifieke thema's.
 3. De Regio maakt een inhoudelijke, integrale monitor op alle thema's uit het koersdocument (*Let op, dit is zeer arbeidsintensief en deels dubbel met wat gemeenten zelf al oppakken*).